

Fröken Frimans revolutionsmetod

Ikväll såg jag alla tre avsnitten av *Fröken Frimans krig*. Det är en spelad kortserie (säsong 1) om det historiska kvinnokooperativet Svenska Hem som startade 1905 trots våld från unga män och bojkott från kapitalistiska Stockholms Specerihandlareförening. Och trots dåligt stöd från det manligt dominerade Konsument Förbundet (Konsum).

1905 hade kvinnor inte rösträtt, juridiskt var ofta män förmyndare över kvinnor, matfusket var utbrett i Stockholm och många blev sjuka av dålig mat. Undernäring och svält förekom. Kvinnokooperativet Svenska Hem revolutionerade kvinnors organiserande och Kooperationen på flera sätt.

Fröken Frimans revolutionsmetoder (i tv-serien)

1. Revolutionen Svenska Hem byggdes inte av upplysta, medvetna eller radikala personer utan av de som var skickliga på olika saker, och som kunde tillföra det som de andra inte kunde tillföra, ex kvalitetsbedömning, räkenskap, djurvård, organisering, skapa kontakter och samarbete.
2. Revolutionen innebar olydnad mot ett flertal ordningar. Revolutionärerna behövde därför ömsesidig omsorg som klarar straff och kontroll från familj, lag och grannar.
3. Revolutionen byggde inte på enhet eller identitet utan på allianser mellan motstridiga intressen och uppfattningar, några av kvinnorna i serien var exempelvis mot jämlikhet men dessa skildras som helt avgörande för att få de nya systemen att fungera. Allianser i serien blir bland annat deltagare från olika klasser, olika kön, olika sexualitet, olika åldrar, olika politiska uppfattningar. En häst, en affärslokal och några smugglare från svartamarknaden i Stockholm får också räknas in bland allianserna. Dessutom skapades även allianser med "fiender" till Svenska Hem.
4. Revolutionen fick ta tid. För snabb revolution blev inte hållbar. Det behövde organiseras leveranser, hygien och mötestekniker.

5. Revolutionen byggde inte på tillfälliga "event", föredrag eller protester mot det som var dåligt, utan på envetet och tålmodigt byggande och uppfinnande av metoder, rutiner och system, som sedan behövde justeras gång på gång för att fungera tillsammans.
6. Revolutionen Svenska Hem krävde mycket jobb och dagliga träffar.
7. Revolutionen kombinerades med solidaritetsarbete och socialt arbete.
8. Revolutionen innebar konfrontationer, misstänksamhet, overseende, förlåtelse och även pauser från de andra revolutionärerna.
9. Revolutionärerna hade ofta kul tillsammans för att bryta slitsamt arbete, fira segrar och för en stund glömma alla sina slitsamma revolutioner.
10. Revolutionen Svenska Hem bestod av mängder av mikrorevolutioner: frigörelse från hem, familj och lönearbete; samt nya sätt att behandla varandra jämlikt vilket i serien tränger undan dominerande klass-, ras- och könsordningar; demokratiska mötesformer; kooperativt organiserande; moralisk radikaliserings; nya sätt för renhet, mat utan fusk; samt svärmar av andra revolutioner. Och dessa revolutioner bestod i sin tur av varandra, och av Svenska Hem. Revolutioner skildras alltså inte som skilda sfärer utan intrasslade och ömsesidigt beroende, samt även skapande av varandra.
11. Revolutioner som samverkar bygger resonanseffekter mellan sig. Revolution kommer från latinets revolvere rotera, åter-komma, revolutioner är ständigt återkommande. Revolution är puls. Resonans är ömsesidig förstärkning mellan saker som pulserar. Det kan dock ta tid och träning innan olika pulser hamnar i resonans med varandra. Ingen revolution dansar ensam, revolutioner dansar med varandra. Det är bara genom att dansa med varandra som de tränger undan och ersätter andra system.

Per Herngren

2014 01 25, version 0.2

Referens

Fröken Frimans krig, serie i tre entimmarsavsnitt som först sändes på statligt kontrollerad television 2013-2014.